

VALTION LIIKUNTANEUVOSTO

Statens idrottsråd

Valtion liikuntaneuvoston työsuunnitelma 2015–2019

Valtion liikuntaneuvosto on valtioneuvoston eduskunnan toimikaudeksi asettama asiantuntijaelin.

Sen tehtävänä on käsitellä liikunnan kannalta laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita.

Neuvoston tavoitteena on liikunnan ja urheilun painoarvon vahvistaminen yhteiskunnassa ja ihmisten arjessa. Neuvosto tekee näkyväksi valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutukset ja kehittämistarpeet liikunnassa ja urheilussa. Tämä edellyttää vahvaa tietoperustaa, jonka syntymistä ja hyödyntämistä neuvosto osaltaan vahvistaa. Neuvosto on aktiivisessa vuorovaikutuksessa yhteiskunnan toimijoihin.

Liikuntalain (2015) mukaisesti neuvoston tehtävänä on:

- Erityisesti arvioida valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutuksia liikunnan alueella
- Käsitellä liikunnan kannalta laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita
- Tehdä aloitteita ja esityksiä liikunnan kehittämiseksi sekä
- Antaa lausuntoja toimialansa liikuntamäärärahojen käytöstä.

Neuvostolla on jaostoja asioiden valmistelua varten. Toimintaa ohjataan ja seurataan vuosittaisella toimintasuunnitelmalla, joka sisältää konkreettiset toimenpiteet asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

TOIMINTA ON JAOTELTU NELJÄN YDINTAVOITTEeseen:

- Ydintavoite 1:** Liikunta- ja urheiluasioiden yhteiskunnallinen painoarvo on vahvistuva.
- Ydintavoite 2:** Valtion liikuntamäärärahat kohdennetaan vaikuttavalla ja läpinäkyvällä tavalla sekä käytetään selkein periaattein.
- Ydintavoite 3:** Liikunta- ja urheilukulttuuri on yhdenvertainen ja tasa-arvoinen.
- Ydintavoite 4:** Liikunnan strategista päätöksentekoa vahvistetaan politiikkarelevantilla ja luotettavalla tiedolla ja arviointitoiminnalla.

Ydintavoite 1. Liikunta- ja urheiluasioiden yhteiskunnallinen painoarvo voimistuu.

TOIMENPIDE 1: Kaikki valtionhallinnon 12 ministeriötä arvioidaan toimikauden aikana liikunnan ja urheilun näkökulmasta. Samalla luodaan pysyvä seuranta- ja vuorovaikutuskäytäntö eri hallinnonalojen suuntaan. Visualisoidaan tulokset ymmärrettävään muotoon ja viestitään niistä aktiivisesti.

Missä nyt? Synteesi olemassa olevista aineistosta koottu hallinnonaloittain. Ministeriökysely päivitetty (03/2017). Liikenne- ja viestintäministeriön tulokortti viimeistellään syyskuun loppuun mennessä.

TOIMENPIDE 2: Ministerit kuullaan valtion liikuntaneuvoston kokouksissa.

19.1.2016	Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen
9.3.2016	Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula
28.9.2016	Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila
19.10.2016	Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner
23.11.2016	Ympäristö- ja maatalousministeri Kimmo Tiilikainen
24.5.2017	Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen
6.9.2017	Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri Sampo Terho

TOIMENPIDE 3: Vaikutetaan eri toimialojen säädösvalmisteluun, linjauksiin ja toimenpiteisiin ennakoivasti.

30.11.2015	<u>Lausunto nuorisolain uudistamisesta</u>
19.2.2016	<u>VLN: Terveyden edistämisen kannustimet ja työnjaot kuntoon sote-uudistuksessa</u>
11.4.2016	<u>Lausunto ehdotuksesta hallituksen esitykseksi arpajaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta</u>
9.6.2016	<u>Valtion liikuntaneuvoston lausunto Yhteistyöllä hyvinvointia ja terveyttä 2025 - linjauksiin</u>
5.9.2016	<u>Lausunto varhaiskasvatussuunnitelman perusteista</u>
11.11.2016	<u>VLN:n lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi.</u>
19.12.2016	<u>Lausunto: Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta</u>
6.3.2017	<u>Liikunnalla ja urheilulla terveyttä, hyvinvointia ja elinvoimaisuutta kuntaan</u>
25.5.2017	<u>Lausunto huippu-urheilun ulkoisesta arvioinnista</u>
28.6.2017	<u>Lausunto vammaispalvelulaista</u>

7.7.2017 Lausunto luonnoksesta valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi (VANUPO) 2017–2019

TOIMENPIDE 4: Julkaistaan liikunnan tulevaisuusstrategia.

Missä nyt? Ennakointijaosto valmistelee. Tavoiteaikataulu vuoden 2017 loppuun.

TOIMENPIDE 5: Järjestetään Kansallinen liikuntafoorumi 30.10.–31.10.2017 yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, valtioneuvoston kanslian, Yleisradio Oy:n, Suomen Olympiakomitea ja Suomen Paralympiakomitean kanssa.

28.-29.9.2015	Kansallinen liikuntafoorumi, Tampere
3.-4.10.2016	Kansallinen liikuntafoorumi, Turku
30.–31.10.2017	Kansallinen liikuntafoorumi, Lahti

TOIMENPIDE 6: Osallistutaan liikuntakulttuurin tapahtumiin, seminaareihin, työryhmiin ja kokouksiin.

19.2.2016	Yhteiskokous sivistysvaliokunnan kanssa
17.5.2016	Yhteiskokous Nuorisosaianneuvottelukunnan kanssa
2.6.2016	Erityisliikunnan symposio
7.3.2017	Lapsiasiainvaltuutetun pyöreä pöytä lasten liikuntaseura-toiminnasta, pääsihteeri Minna Paajanen
11.4.2017	Liikunnalla hyvinvointia, terveyttä ja elinvoimaa kuntiin -mielipidekirjoitus, pj Korjus (julkaistu mm. Keskipohjanmaa, Hämeen Sanomat, Turun Sanomat, Länsi-Savo)
8.6.2017	Perhe- ja perhepalveluministeri Juha Rehulan pyöreä pöytä, Tapio Korjus alustajana
21.6.2017	Liikenne- ja viestintäministeri Anne Bernerin pyöreä pöytä, (Tapio Korjus)
2015→	Terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan ohjausryhmä (Suvi Helanen, Elina Sillanpää, Minna Paajanen)
2015-2016	Yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa –työryhmä (Tapio Korjus, Minna Paajanen)
2016–2017	Jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus mieleiseen harrastukseen -työryhmä (Kari Uotila)
2016–2017	Liikunnan rahoitus- ja ohjausta uudistava työryhmä (pj Korjus, Ville Skinnari, Ritva Elomaa, Minna Paajanen)

Ydintavoite 2. Valtion liikuntamäärärahat kohdennetaan vaikuttavalla ja läpinäkyvällä tavalla sekä käytetään selkein periaattein.

TOIMENPIDE 7: Annetaan lausunnot talousarviosta ja julkisen talouden suunnitelmasta

24.5.2017	Lausunto julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2018–2021
19.10.2016	Lausunto valtion talousarviosta 2017
17.5.2016	Lausunto julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2017–2020
13.11.2015	Lausunto valtion talousarviosta 2016

VLN valtiovarainvaliokunnassa sivistys- ja tiedejaostossa kuultavana vuoden 2017 talousarviosta

TOIMENPIDE 8: Arvioidaan valtionavustus- ja ohjauspolitiikan toimivuutta ja tehdään kehittämissesityksiä.

10.11.2016	Liikuntalääketieteen keskusten arviointi
12.1.2017	Huippu-urheilun ulkoinen arviointi

Opetus- ja kulttuuriministeriön johdolla toteutetaan valtionavustusten digitalisointihanketta (VA-digi). Hankkeen peruslähdekohtana on kehittää asiakaslähtöinen digitaalinen toimintamalli ja tietojärjestelmät avustusten hakemiseen, myöntämiseen, valvontaan, seurantaan ja vaikutusten arviointiin. Samalla on tarkoitus parantaa erilaisen tiedon hyödynnettävyyttä valtionavustusten käsittelyssä mm. visualisoinnin ja tietokoneanalytiikan avulla. Pidemmän aikavälin visiona on avustustoiminnan ekosysteemin digitaalisen alustan luominen. (Minna Paajanen, projektipäällikkö osahankkeessa 3)

TOIMENPIDE 9: Annetaan lausunnot liikuntapaikkarakentamisen, liikuntatieteen sekä liikuntaa edistävien järjestöjen valtionavustuksista.

- **19.2.2016** Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen valtionapukelpoisuudesta
- **19.2.2016** Lausunto järjestöille myönnettävistä avustuksista vuonna 2016, jonka mukaisesti avustusesitys jatkovalmisteluun
- **9.3.2016** Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen toiminta-avustuksista vuodelle 2016
- **19.10.2016** [Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen avustuspolitiikan kehittämiseksi](#)
- **11.1.2017** Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen valtionapukelpoisuudesta

- **21.2.2017** Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen toiminta-avustuksista vuodelle 2017
- **21.10.2015** Lausunto liikunnan koulutuskeskusten liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmasta 2016–2019
- **25.11.2015** Lausunto liikuntapaikkarakentamisen valtakunnallisesta rahoitussuunnitelmasta vuosille 2016–2019
- **9.3.2016** Lausunto liikunnan koulutuskeskusten liikuntapaikkojen ja vapaa-perustamishankkeiden valtionavustuksista vuodelle 2016
- **6.4.2016** Lausunto liikuntapaikkojen perustamishankkeisiin myönnettävistä valtionavustuksista 2016
- **19.10.2016** Lausunto liikunnan koulutuskeskusten liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmasta 2017–2020
- **23.11.2016** Lausunto liikuntapaikkarakentamisen valtakunnallisesta rahoitussuunnitelmasta vuosille 2017–2020
- **Helmikuu 2016** Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen hakemuksista vuodelle 2017
- **19.2.2016** Valtion liikuntaneuvoston lausunto tutkimus- ja tiedonvälitysyhteisöjen avustuksista
- **30.5.2016** Tutkimus- ja arviointijaoston näkemys liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen tavoiteohjausmenettelyn kehittämiseksi
- **10.11.2016** [Liikuntalääketieteen keskusten arviointi](#)
- **20.12.2016** Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen hakemuksista vuodelle 2017
- **11.1.2017** VLN:n lausunto liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen hakemuksista vuodelle 2017
- **16.3.2016** Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys uusista liikuntatieteellisistä tutkimusprojekteista vuodelle 2016
- **6.4.2016** Valtion liikuntaneuvoston lausunto liikuntatieteellisiin uusiin tutkimusprojekteihin myönnettävistä avustuksista vuodelle 2016
- **1.2.2017** Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys uusista liikuntatieteellisistä tutkimusprojekteista vuodelle 2017
- **2.3.2017** Valtion liikuntaneuvoston lausunto liikuntatieteellisiin uusiin tutkimusprojekteihin myönnettävistä avustuksista vuodelle 2017

Ydintavoite 3: Liikunta- ja urheilukulttuuri on yhdenvertainen ja tasa-arvoinen.

TOIMENPIDE 10: Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasiat valtavirtaistetaan luontevaksi osaksi VLN:n ydintehtäviä (arviointi, lausuminen, aloitteet, tietoperustan kehittäminen, vaikuttaminen), ks. ydintavoite 1.

- Toteutettu taustaselvitys ”Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyö valtion liikuntapolitiikassa” (Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2016:1).
- Sisällytetty yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulma asian vaatimalla tavalla VLN:n lausuntoihin (ks. toimenpide 3 ja toimenpide 9)
- Tehty kehittämissesityksiä valtionavustus- ja ohjauspolitiikkaan yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon osalta mm. liikuntajärjestöjen yhdenvertaisuussuunnitelmien osalta.
- Käynnistetty VAU: kuntien erityisliikunnan koordinoitiryhmä soveltavan liikunnan alan kehittämiseksi ja koordinoimiseksi.

TOIMENPIDE 11: Kehitetään indikaattorityötä ja kansallista tiedonkeruuta yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmasta

Sisällytetty yhdenvertaisuutta käsitteleviä kysymyksiä toimintakykyä ja liikuntakäyttäytymistä mittaaviin seurantatutkimuksiin (WHO-koululais- ja LIITU-tutkimukset, MOVE! -mittaukset).

- Tehty ohjeistus MOVE! mittausten suorittamisesta sovelletusti.
- Käynnistetty LTS:n kanssa pysyvä soveltavan liikunnan koulutus- ja tutkimustyöryhmä.

TOIMENPIDE 12: Käynnistetään soveltavan liikunnan arviointi -hanke (06/2017)

Käynnistetty tarjouspyyntömenettelyn jälkeen arviointihanke, jossa tuotetaan kokonaiskuva valtionhallinnon toimialojen (mm. liikunta-, sosiaali- ja terveys-, ympäristö- ja koulutuspolitiikka) tavoitteista ja toimenpiteistä ja toiminnan tuloksellisuudesta liikkumis- ja toimintaesteisten arkiliikunnan, liikunnan ja huippu-urheilun edistämiseksi.

Hanke päättyy 1.4.2018. Toteuttajana Liikuntatieteellinen Seura.

Ydintavoite 4: Liikunnan strategista päätöksentekoa vahvistetaan politiikkarelevantilla ja luotettavalla tiedolla ja arviointi-toiminnalla.

TOIMENPIDE 13: Arvioidaan valtionhallinnon ohjauspolitiikkaa hallinnonalarajat ylittävästi. Ks. toimenpiteet 1 ja 8

TOIMENPIDE 14: Hankitaan arviointeja keskeisiltä liikuntalain mukaisilta osalualueilta.

- Valtion nuorisoneuvosto, valtion liikuntaneuvosto ja Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus, STEA ovat käynnistäneet yhteistyössä valtionhallinnon toimenpiteiden ja ohjauskeinojen **arviointihankkeen koskien lasten ja nuorten yhdenvertaista mahdollisuutta harrastaa**. Tavoitteena on analysoida valtionhallinnon eri toimialojen säädös-, informaatio- ja resurssiohjauksen kokonaistilanne, tavoitteiden yhdensuuntaisuus ja toimenpiteiden tuloksellisuus alle 29-vuotiaiden lasten ja nuorten harrastamista koskien. Arviointi käynnistyi tarjouspyyntömenttelyn jälkeen 06/2017 ja sitä toteuttaa Owl Group.
- **Soveltavan liikunnan arviointi –hanke (ks. toimenpide 12)**
- **Huippu-urheilun arviointi** julkaistiin tammikuussa 2017. Arvioinnin toteutti Arvoliiton toimitusjohtaja Kimmo Lipponen.
- **Liikuntalääketieteen keskusten toiminnan tuloksellisuuden arviointi** julkaistiin marraskuussa 2016. Arvioinnin toteutti emeritusprofessori Matti Uusitupa.

TOIMENPIDE 15: Kehitetään liikuntakulttuurin indikaattoreita ja tietotuotantoa

- **Move!-järjestelmä:** Valtion liikuntaneuvosto vastaa Move!-mittausten kansallisesta tiedonkeruusta ja mittaustulosten koulu-, kunta-, alue- ja valtakunnan tason hyödyntämisestä.
- **Nuorten vapaa-aikatutkimus:** Valtion liikuntaneuvosto vastaa kumppanuudessa valtion nuorisoneuvoston kanssa tutkimuksen toteutuksesta ja julkaisemisesta.
- Liikuntaneuvoston sihteeristö osallistuu **muiden tiedonkeruiden jatkuvaan kehittämiseen** (LIITU-tutkimus, TEAvisari, Kunnon kartta jne.)

- Liikkuva koulu -ohjelman työjaoston puheenjohtajuus, alle kouluikäisten lasten liikunnan seurannan ja arvioinnin puheenjohtajuus, soveltavan liikunnan tutkimus- ja koulutustyöryhmän puheenjohtajuus.

TOIMENPIDE 16: Valtion liikuntaneuvosto lausuu vuosittain tieteellisistä valtionavustuksista. Ks. toimenpiteet 9

TOIMENPIDE 17: Yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa valtion liikuntaneuvosto laatii Tiedolla johtamisen Suunta-asiakirjan.

- Tutkijaseminaari Tre (05/2017)
- Kysely tutkimusrahoittajille (06/2017)
- Liikuntatieteen päivät

TOIMENPIDE 18: Neuvoston julkaisusarjassa julkaistaan relevantteja liikuntakulttuuria laaja-alaisesti käsitteleviä raportteja.

VLN 2017:1	Menestyksen polulla. Huippu-urheilun ulkoinen arviointi.
VLN 2016:4	Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa LIITU-tutkimuksen tuloksia 2016
VLN 2016:3	Liikuntalääketieteen yhteiskunnallisen merkityksen ja liikuntalääketieteen keskusten toiminnan arviointi (2006–2016)
VLN 2016:2	Ei vain urheilua. Liikunnan ja urheilun merkitys yhteiskunnan uudistumisen kannalta
VLN 2016:1	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyö valtion liikuntapolitiikassa
VLN 2015:6	Gymnaestrada 2015 Helsinki -tapahtumatutkimus